

**Obraćanje visokog
predstavnika i specijalnog
predstavnika EU Valentina
Inzka na konferenciji u
organizaciji Instituta EU za
sigurnosne studije i
vanjskopolitičke inicijative
BiH za integraciju zemalja
Balkana u EU do 2030.**

Bosna i Hercegovina još uvijek može stići susjede
<?xml:namespace prefix = o ns = "urn:schemas-microsoft-
com:office:office" />

Dame i gospodo,

Posebno sam želio da učestvujem na ovoj konferenciji jer su glavne teme – uključujući identitet, civilno društvo i izazove nejednakog ekonomskog razvoja u regionu – od odlučujućeg značaja da se Zapadni Balkan povede u Evropsku uniju i isto tako da se riješe neke od glavnih poteškoća koje Bosna i Hercegovina trenutno doživljava.

Svaka od ovih tema zaslužuje jednu konferenciju sama za sebe, ali dopustite mi da se osvrnem na manji broj važnih pitanja.

Angažovanje svih aktera

Da bi se ostvarila transformacija koja je potrebna za članstvo u EU, mora se mobilizovati svaki građanin.

Ovo je jedna od jasnih lekcijs prethodnih proširenja.

Međutim, u Bosni i Hercegovini se takva mobilizacija još uvijek nije ostvarila.

Kao prvo, napraviti ćemo veliki korak naprijed priznavanjem da ovaj problem postoji.

Mala grupa profesionalnih politika a ima monopol na donošenje politika kih odluka već najmanje jednu generaciju.

Kada ova grupa postigne sporazum kojim se podržava proces stabilizacije i pridruživanja, napredak se ostvaruje. Vidjeli smo ovo u slučaju liberalizacije viznog re ima.

Kada se ta ista grupa ne slaže – ili kada postigne dogovor na osnovu principa koji su suprotni evropskim vrijednostima – napredak se zaustavlja.

Jasno, moramo naći – i to hitno – efikasne načine uključivanja građana u proces donošenja politika. Moramo ostvariti mobilizaciju javnosti koja je od suštinskog značaja u zemljama koje žele da se priključe Evropskoj uniji.

Lo i argumenti se ne osporavaju

 to se tiče regionalnih ekonomskih nejednakosti, utvrdio bih da su iz bh. perspektive mnoge od teškoća kroz koje prolazimo

samonametnute. Veliki broj ekonomskih inicijativa prema Evropskom partnerstvu i Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju je zaustavljen zbog nedostatka institucionalne koordinacije ili kapaciteta, ili zbog toga što uspješna implementacija zavisi od postizanja konsenzusa na državnom nivou, čiji rad sad već dugo vremena izostaje.

Napori na konsolidaciji jedinstvenog ekonomskog prostora, na primjer, kao priprema za ulazak na jedinstveno tržište EU, osujećeni su zbog neslaganja oko odgovarajućih nadležnosti entiteta i države.

Mnoga protivljenja nisu ekonomski ili ustavno opravdana, ali sa nepostojanjem autentičnog i efikasnog glasa građana, loši argumenti prolaze bez osporavanja.

Posljedice ovog stanja su visoka stopa nezaposlenosti, sve veće siromaštvo, pad investicija i skoro potpuno istrošene javne službe.

Sve je jasnije da se glas građana mora artikulirati kao nužna protuteža glasu političke elite.

Uspješan identitet

Da se vratim na pitanje identiteta – ne etničkog identiteta nego identiteta zemlje.

Zemlja koja je uspješna ima više šansi da dobije i zadrži podršku javnosti nego zemlja koja je neuspješna.

Bosna i Hercegovina je uspjela u većem stepenu nego što su mnogi 1995. godine smatrali mogućim.

Ovo je važno zapamtiti, posebno kada loše informisani komentatori ignorišu ili omalovažavaju ostvarenja iz posljednjih petnaest godina.

Međutim, isto tako je istina da Bosna i Hercegovina nije uspjela onoliko koliko je mogla ili koliko može.

Ona može uspjeti i, uz pravi pristup, ona će uspjeti.

Sve do prije tri ili četiri godine vidjeli smo kakva vrsta uspjeha je bila moguća. Životni standard je počeo rasti. Otvarala su se nova radna mjesta, javne službe su se počele poboljšavati.

Moramo se vratiti politici koja je omogućila takav uspjeh.

Dame i gospodo, to je upravo ona politika koja je zacrtana u SSP-u i Evropskom partnerstvu.

Ja bih dodao da je vjera u uspjeh neke zemlje povezana sa vjerom u uspjeh cijelog regiona. Kao što pojedinačne zemlje mogu usporavati regionalni napredak, one također mogu djelovati i kao katalizator. Korak naprijed u jednoj zemlji može biti početak koraka naprijed u susjednim zemljama.

Možda se tu otvara prostor i za veću ulogu Vijeća za regionalnu saradnju, koje, kao što znate, ima sjedište u Sarajevu. Jugoistočna Evropa potencijalno je jedna od najproduktivnijih regija i regija sa najbržim rastom na kontinentu – i njen međunarodni imidž treba razvijati u tom pozitivnom kontekstu.

Dati moć građanima

Uspostava ojačanog angažmana EU u Bosni i Hercegovini i imenovanje Petera Sørensen, diplomate sa temeljitim poznavanjem politike i društva na Zapadnom Balkanu, znači da će EU u Bosni i Hercegovini sada biti konfigurisana na način koji će joj omogućiti da reaguje još brže i radi još efikasnije.

Nakon dugog perioda političkog zastoja i nesigurnosti, BiH je u prilici da krene sa novim početkom – a međunarodna zajednica je spremna da radi sa građanima da na najbolji način iskoriste prilike koje im se sada pružaju.

Prvi korak ka izražavanju težnji bh. građana je formiranje vlade. Kada se formira Vijeće ministara biće moguće početi sa provedbom hitnih reformi, a to se može uraditi uz dominantnu podršku domaćih i međunarodnih aktera.

Riječ je o tome da treba dati moć građanima BiH kako bi mogli ići naprijed vlastitim snagama. Riječ je o tome da treba iskoristiti priliku da se zaobiđu prepreke koje su se našle na putu evropske integracije i na taj način pomoći Bosni i Hercegovini da stigne svoje susjede.

Hvala vam.